

KO.1110.6.2019.

Wydział Kontroli
Urzędu Miejskiego w Koninie
wpł. 23.04.2019

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

Urząd Miejski w Koninie
RMK. 16314. 2019
23.04.2019
płynęło

LPO.410.003.04.2019

W odpowiedzi proszę powołać się
na numer naszego pisma

Piotr Korytkowski
Prezydent Miasta Konina
Plac Wolności 1
62-500 Konin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/094 Profilaktyka uzależnień od alkoholu i narkotyków

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Koninie, Plac Wolności 1, 62-500 Konin (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Korytkowski, Prezydent Miasta Konina, od dnia 21 listopada 2018 r. do zakończenia kontroli (dalej: Prezydent Miasta Konina) W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Józef Nowicki, od 14 grudnia 2010 r. do 21 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania na rzecz poszerzania i udoskonalania oferty, upowszechniania oraz wdrażania programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w tym w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, oraz dla porównania dane statystyczne z lat poprzednich (2013 - 2015)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Joanna Józwiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/40/2019 z 28 lutego 2019 r.

(akta kontroli str.1-6)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Miasto Konin nie wykonywało prawidłowo i rzetelnie zadań na rzecz zwiększenia dostępności programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności oddziaływania ³ .
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>Miasto podejmowało wprawdzie liczne działania w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu i narkotyków, jednak jedynie w znikomym zakresie zrealizowało zadania na rzecz poszerzenia i udoskonalenia oferty, upowszechniania oraz wdrażania programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, określone w Narodowym Programie Zdrowia⁴. W latach 2016-2018, miasto zrealizowało cztery rekomendowane programy profilaktyczne, na co w latach 2016-2018 wydatkowało zaledwie 1,6% (83,5 tys. zł) środków budżetowych przeznaczonych w tym okresie na profilaktykę uzależnień.</p> <p>Miasto wywiązało się z obowiązku uchwalenia programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (jednorocznych) oraz przeciwdziałania narkomanii (trzyletniego). Programy te opracowano jednak nierzetelnie, o czym świadczy m.in. nieprecyzyjne sformułowanie celów i kierunków działań, nieokreślenie spodziewanych rezultatów i korzyści z ich realizacji, brak obiektywnie weryfikowalnych wskaźników oceny skuteczności realizowanych zadań, a także nieujęcie w tych programach zadań wskazanych w Narodowym Programie Zdrowia oraz niedostosowanie programu przeciwdziałania narkomanii (po 21 sierpnia 2018 r.) do wymogów określonych w art. 10 ust. 2a i 2b ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii⁵.</p> <p>Ponadto, miasto nierzetelnie sporządziło sprawozdania z realizacji programu profilaktyki alkoholowej w 2016 i w 2017 r., sprawozdania z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii w 2017 r., jak również sprawozdania PARPA-G1 z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za te lata.</p>

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

Opis stanu faktycznego	1. Rada Miasta Konina, w myśl art. 4 ¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ⁶ oraz art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, uchwaliła Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina ⁷ - odrębnie na każde z lat 2016-2018 (dalej: program profilaktyki alkoholowej) oraz Program Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Konina ⁸ na lata 2016-2018 (dalej: program
-------------------------------	---

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Przez programy o potwierdzonej skuteczności oddziaływania należy rozumieć programy zalecane w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego lub posiadające w Inny naukowy sposób potwierdzoną skuteczność.

⁴ Zobacz przypisy nr. 13, 14 i 15.

⁵ Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 ze zm., dalej: ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

⁶ Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm., dalej: ustawa o wychowaniu w trzeźwości.

⁷ Odpowiednio uchwały Rady Miasta Konina: nr 227 z 25 listopada 2015 r., nr 410 z 26 października 2016 r., nr 583 z 25 października 2017 r.

⁸ Uchwała nr 226 Rady Miasta Konina z dnia 25 listopada 2015 r.

przeciwdziałania narkomanii). Projekty tych programów zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koninie⁹.

(akta kontroli, str. 10-173)

Zarządzeniem nr 14/2011 Prezydenta Miasta Konina z dnia 17 lutego 2011 r. powołany został Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom. Funkcję Pełnomocnika pełnił były pracownik Wydziału Spraw Społecznych Urzędu, zatrudniony do dnia 22 kwietnia 2015 r. i aktualnie członek Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do dnia kontroli NIK, przywołane Zarządzenie Prezydenta nie zostało uchylone, jak również nie powołano nowego Pełnomocnika. Prezydent Miasta Konina wyjaśnił, że z przepisów art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i art. 10 ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nie wynika, że funkcję tę może sprawować wyłącznie pracownik Urzędu oraz, że cyt. Zarządzeniem nr 14/2011 Prezydent ustanowił Pełnomocnika imiennie, niezależnie od statusu zatrudnienia. Poza Zarządzeniem Prezydenta, powołującym Pełnomocnika, nie został sporządzony dodatkowy dokument ustalający jego kompetencje.

(akta kontroli, str. 3-5, 174-175, 187)

Działania w zakresie opracowania i realizacji programu profilaktyki alkoholowej i programu przeciwdziałania narkomanii przypisane były Wydziałowi Spraw Społecznych Urzędu. Głównemu Specjaliście tego Wydziału powierzone zostały obowiązki w zakresie opracowania rocznego programu profilaktyki alkoholowej i programu przeciwdziałania narkomanii oraz rocznych sprawozdań z ich realizacji.

(akta kontroli, str. 8, 176-184)

2. Podstawą do sporządzenia programów profilaktyki alkoholowej na 2016, 2017 i 2018 r. oraz programu przeciwdziałania narkomanii na lata 2016-2018 w każdym przypadku była diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych, opracowana w 2012 r.¹⁰ przez podmiot zewnętrzny na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2012 r. wśród 100 dorosłych mieszkańców Konina, 141 uczniów konińskich szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych i 27 pracowników punktów sprzedaży alkoholu.

Dla zdiagnozowania występujących wśród mieszkańców Konina problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu, opracowując poszczególne programy profilaktyki alkoholowej, wykorzystano również m.in. wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w 2014 r. wśród bezdomnych z terenu Konina przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wraz z Komendą Miejską Policji na temat uzależnienia od alkoholu, dane uzyskane z konińskich placówek terapii uzależnień, od Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie, od placówek wsparcia dziennego zajmujących się profilaktyką rodzin z grup ryzyka, z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koninie, Komendy Miejskiej Policji w Koninie oraz Straży Miejskiej w Koninie. W programie na 2016 r. przedstawione zostały również dane o liczbie interwencji policyjnych w 2014 r. dotyczących przemocy, w których sprawca był pod wpływem alkoholu.

W programie przeciwdziałania narkomanii, uchwalonym w 2015 r., dla zdiagnozowania sytuacji lokalnej społeczności w zakresie problemów

⁹ Powołana Zarządzeniem nr 114/2015 Prezydenta Miasta Konina z dnia 3 września 2015 r., zmienionym dwukrotnie: Zarządzeniem nr 23/2016 Prezydenta Miasta Konina z dnia 25 lutego 2016 r. i Zarządzeniem nr 64/2016 Prezydenta Miasta Konina z dnia 28 kwietnia 2016 r., dalej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

¹⁰ W 2017 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie opracowała dokument pt. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych”, będący podstawą dla uchwalenia programów profilaktyki alkoholowej na 2019 r. i przeciwdziałania narkomanii na lata 2019-2021 opublikowanych na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu https://bip.konin.eu/bipredaktor/uchwaly_VII/.

wywołanych nadużywaniem narkotyków wykorzystano dane o konsumpcji środków odurzających pochodzące z analizy chromatograficznej wód ściekowych, ujęte w raportach Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu z 2012 r., dane z 2014 r.: o liczbie osób korzystających z oferty leczenia uzależnień w konińskich placówkach terapii uzależnień i ze świadczeń terapeutycznych w ośrodkach leczenia uzależnień, dane o liczbie kontroli sanitarnych punktów wprowadzających do obrotu tzw. „dopalacze” oraz dane z Policji o przestępstwach narkotykowych.

(akta kontroli, str. 16, 18-21, 41-43, 65-69, 89-95, 631-632, 673-710)

Prezydent Miasta Konina wyjaśnił, że w pierwszej połowie każdego roku przed przystąpieniem do opracowania sprawozdania z realizacji programu profilaktyki alkoholowej i programu przeciwdziałania narkomanii zbierane są dane istotne dla tych programów ze wszystkich przychodni leczenia uzależnień, ze szpitala w Koninie, z policji i sanepidu, a dane z urzędu statystycznego są dostępne bez problemu na stronie internetowej. Zebrane dane, jak podał Prezydent, wykorzystywane są jednocześnie w pracach nad nową edycją przedmiotowych programów, przyjmowanych uchwałą Rady Miasta Konina. Jako przyczynę nieaktualizowania do 2017 r. dokumentu, jakim jest diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych z 2012 r., Prezydent Miasta Konina wskazał brak dostatecznych środków finansowych przeznaczonych w budżecie na profilaktykę

(akta kontroli, str. 185, 187-188, 631, 633-670)

3. Analiza zapisów w programach profilaktyki alkoholowej i w programie przeciwdziałania narkomanii, obowiązujących w latach 2016-2018, wykazała, że:

a) W każdym z programów profilaktyki alkoholowej obowiązujących w latach 2016-2018 do zdiagnozowanych problemów związanych z używaniem alkoholu zaliczono: nadużywanie alkoholu, jako poważną przyczynę dysfunkcji rodziny; dużą liczbę interwencji policji w związku z przemocą w rodzinie; bezrobocie, ubóstwo i alkoholizm jako zagrożenie społeczności lokalnej; wzrost spożycia alkoholu wśród dorosłych i młodzieży; niski próg inicjacji alkoholowej.

(akta kontroli, str. 115, 120, 127-129, 132, 206-222)

Jako zdiagnozowane problemy wynikające z nadużywania narkotyków, w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii wskazano: używanie narkotyków jako problem głównie ludzi młodych oraz sięganie po narkotyki, jako sposób radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych i stresie.

(akta kontroli, str. 89, 91, 223-224)

b) Cele sformułowane we wszystkich programach profilaktyki alkoholowej miały takie samo brzmienie i były następujące: 1) promocja zdrowego, wolnego od środków uzależniających stylu życia; 2) zmniejszenie rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych; 3) zapobieganie powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania alkoholu, zwłaszcza przez dzieci i młodzież; 4) zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już występującymi problemami (w programie na 2018 r. brzmienie celów nr 3 i nr 4 zostało zmodyfikowane, w ten sposób, że w celu 3 słowo „zapobieganie” zastąpiono słowem „reagowanie na”, a w celu nr 4 słowo „zwiększenie” zastąpiono słowami „maksymalne i efektywne wykorzystywanie”).

(akta kontroli, str. 27, 51, 74)

Celem głównym programu przeciwdziałania narkomanii było przeciwdziałanie rozszerzaniu się zjawiska narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie miasta Konina. W programie sformułowano również następujące cztery cele operacyjne: 1) zmniejszenie tempa wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków; 2) ograniczanie szkód zdrowotnych osób uzależnionych; 3) rozwój usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;

4) ograniczanie zakażeń HIV, HCV i innych chorób związanych z używaniem narkotyków.

(akta kontroli, str. 95)

Cele programów profilaktyki alkoholowej i programu przeciwdziałania narkomanii, w ocenie NIK, nie zostały opisane konkretnie, mierzalnie i realistycznie¹¹. Ponadto część z celów sformułowano w sposób właściwy dla określenia zadań i działań (np. „promocja zdrowego, wolnego od środków uzależniających stylu życia”, „przeciwdziałanie rozszerzaniu się zjawiska narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym”). Główny specjalista Wydziału Spraw Socjalnych, opracowująca te programy, wyjaśniła, że są one dostosowane do lokalnych potrzeb, cele ujęte w programach mają charakter jakościowy, a stosowanie zasady SMART przy konstruowaniu celów programów jest zalecane, a nie obowiązkowe. NIK wskazuje, że „cele” to przyszłe stany, które zamierzamy osiągnąć dzięki naszemu działaniu. Powinny one odnosić się do kluczowych problemów, być definiowane w kategoriach otrzymywanych korzyści i zostać opisane zgodnie z zasadą SMART¹². Tymczasem, cele w gminnych programach zdefiniowano na wysokim poziomie ogólności, przez co są one niekonkretne, niemierzalne, nie dają się ocenić jakościowo, a sposób ich sformułowania utrudnia rzetelną ocenę skuteczności ich realizacji.

(akta kontroli, str. 625, 627)

c) Ustalone w programach profilaktyki alkoholowej priorytetowe zadania programu, jak i kierunki działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zakres zadań służących ich realizacji, nie były modyfikowane i w każdym z tych programów były identyczne. Priorytetowymi zadaniami programów były: 1) działania mające na celu promocję zdrowia i przedłużenie życia mieszkańców oraz zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z używaniem i nadużywaniem środków odurzających (promowane będą zwłaszcza te programy profilaktyczne, które budują i rozwijają różnorodne umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, w tym również programy przeciwdziałania agresji i przemocy); 2) działania mające na celu wczesną identyfikację osób o najwyższym ryzyku wystąpienia problemów alkoholowych i przemocy (bycia sprawcą lub ofiarą) oraz pomaganie im w redukcji tego ryzyka; 3) działania zmierzające do zatrzymania postępu choroby u osób uzależnionych oraz umożliwienie tym osobom powrotu do normalnego funkcjonowania w społeczności.

(akta kontroli, str. 27, 51, 75)

Głównymi kierunkami działań ustalonymi w każdym z programów profilaktyki alkoholowej były 1) pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; 2) działania profilaktyczne; 3) kontrola przestrzegania zasad obrotu i zakaz reklamy napojów alkoholowych; 4) wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych; 5) wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

(akta kontroli, str. 27-28, 51-52, 75-76)

Niemodyfikowanie w programach profilaktyki alkoholowej celów i zadań tych programów główny specjalista Wydziału Spraw Społecznych wyjaśniła niezmiennością problemów występujących w tej tematyce.

(akta kontroli, str. 625, 627)

¹¹ Cele powinny być opisane zgodnie z zasadą SMART, czyli: konkretnie i prosto (S – ang. Specific, Simple), mierzalnie (M – ang. Measurable), w sposób dający ocenić je jakościowo (A – ang. Assesable), realistyczne (R – ang. Realistic), w powiązaniu z czasem (T – ang. Time-bound). Zobacz: „Nowoczesne zarządzanie projektami”, redakcja naukowa Michał Trocki. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa 2012, s. 22, 95-96.

¹² Ibidem; zobacz też: *Inicjowanie projektów*, prof. dr hab. Michał Trocki, dr Emil Buktała, Katedra Zarządzania Projektami SGH, materiały szkoleniowe.

W programie przeciwdziałania narkomanii, ustalone główne kierunki działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii miały identyczne brzmienie jak treść przepisów art. 10 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w którym wymienione zostały zadania własne gminy dotyczące przeciwdziałania narkomanii.

(akta kontroli, str. 96-99)

d) W programach profilaktyki alkoholowej i w programie przeciwdziałania narkomanii nie zostały zdefiniowane spodziewane rezultaty ich realizacji, a wskaźnikom oceny realizacji zamierzonych zadań lub działań nie zostały przypisane ani wartości liczbowe, ani punkty odniesienia. W programach profilaktyki alkoholowej wskaźniki oceny zdefiniowano m.in. jako: ilość wdrażanych programów profilaktycznych, liczba dzieci i młodzieży objęta programami, liczba rodziców i nauczycieli uczestniczących w programach, liczba placówek poradnictwa rodzinnego, liczba udzielonych porad, liczba dzieci i młodzieży korzystająca ze schronienia, liczba grup wsparcia, liczba świetlic, liczba dzieci korzystających ze świetlic, liczba poradni uzależnień, liczba korzystających z tych poradni. W programie przeciwdziałania narkomanii wskaźniki oceny realizacji zostały sformułowane m.in. jako: liczba osób uzależnionych i używających narkotyki korzystających z terapii w punkcie konsultacyjnym, liczba udzielonych porad w tym punkcie, liczba osób leczonych w poradni terapii uzależnień i w szpitalu w Koninie, liczba godzin przeprowadzonych terapii z osobami uzależnionymi, liczba osób współuzależnionych korzystających z terapii, liczba grup wsparcia, liczba zajęć pozalekcyjnych kierowanych dla dzieci i młodzieży, ilość realizowanych na terenie miasta profesjonalnych, rekomendowanych programów profilaktycznych, ilość szkoleń zorganizowanych dla nauczycieli i wychowawców. Tak sformułowane wskaźniki, w ocenie NIK, nie pozwalają na dokonanie rzetelnej oceny skuteczności realizacji zamierzonych celów. Główny specjalista Wydziału Spraw Społecznych powyższą sprawę wyjaśniła tym, że wskaźniki oceny realizacji zadań określone w programach mają charakter jakościowy, a nie ilościowy, dlatego nie przypisano im wartości liczbowej. NIK wskazuje, że dla każdego celu powinny być sformułowane obiektywnie weryfikowalne wskaźniki, co oznacza, że wskaźniki powinny opisywać cele w mierzalnych kategoriach, w sposób zapewniający możliwość mierzenia postępów i efektów (skuteczności) zaplanowanych działań. Bez tego nie będzie możliwe dokonanie rzetelnej oceny skuteczności działań podejmowanych w ramach gminnych programów.

(akta kontroli, str. 10-101, 625-627)

e) W programach profilaktyki alkoholowej i programie przeciwdziałania narkomanii nie uwzględniono zadań służących realizacji celu operacyjnego 2 „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”, tj. zadań na rzecz poszerzania i udoskonalania oferty, upowszechniania oraz wdrażania programów profilaktyki o naukowych podstawach, o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia, co było niezgodne z dyspozycją art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (ustalenia opisane w pkt 3 b i 3 c niniejszego wystąpienia). Do realizacji tych zadań, na każdym z poziomów profilaktyki, jednostki samorządu terytorialnego (jst) zobowiązały postanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, będących składowymi Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie

Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020¹³ (odpowiednio: Dział VI, ppkt: 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3. oraz Dział VI, ppkt: 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3.). Zadania te, w myśl Narodowego Programu Zdrowia, służą realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi (Dział VI). Przed wejściem w życie ww. regulacji obowiązywały: Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015¹⁴ oraz Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015¹⁵ i Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016¹⁶. Jednym z celów strategicznych Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015, było ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież¹⁷. Wśród działań służących realizacji tego celu wskazano m.in. wdrażanie oferty rekomendowanych programów profilaktycznych opartych na skutecznych strategiach oddziaływań, a jako realizatora wskazano m.in. jednostki samorządu terytorialnego.

(akta kontroli, str. 10-101)

Prezydent Miasta Konina w wyjaśnieniach w powyższej sprawie podał m.in., że wejście w życie Narodowego Programu Zdrowia (NPZ) na lata 2016-2020 nastąpiło w końcowych miesiącach realizacji programu profilaktyki alkoholowej na 2016 r. i będącego w trakcie realizacji programu przeciwdziałania narkomanii na lata 2016-2018 oraz, że w kolejnych edycjach programów profilaktyki alkoholowej na 2017 r. i 2018 r. starano się ująć wskazane dla jst w NPZ zadania dla realizacji w skali odpowiadającej możliwościom budżetowym oraz organizacyjnym miasta.

(akta kontroli, str. 188)

W harmonogramach realizacji zadań programu profilaktyki alkoholowej na 2016, 2017, i 2018 r., stanowiących załączniki do zarządzeń Prezydenta Miasta Konina podjętych odpowiednio w dniach: 21 stycznia 2016 r., 26 stycznia 2017 r. i 1 lutego 2018 r. zaplanowano m.in. zadania do realizacji przez organizacje pozarządowe, w tym realizację jednego z programów rekomendowanych przez PARPA pt. „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, dla którego koszty realizacji zaplanowano na poszczególne lata w wysokości 10 tys. zł – w 2016 r. i po 20 tys. zł w 2017 r. oraz w 2018 r.

(akta kontroli, str. 191-202)

f) W programie przeciwdziałania narkomanii nie uwzględniono działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej prowadzonej w szkołach i placówkach systemu oświaty, do czego zobowiązywał obowiązujący od 21 sierpnia 2018 r., art. 10 ust. 2a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W ramach gminnego programu, w myśl art. 10 ust. 2b ww. ustawy, w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach. Prezydent Miasta Konina w wyjaśnieniach w tej sprawie podał, że zmiana uchwały Rady Miasta Konina wprowadzającej ten program była możliwa – zgodnie z procedurą – najwcześniej podczas sesji Rady

¹³ Dz. U. poz. 1492; rozporządzenie w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 weszło w życie 17 września 2016 r., z wyjątkiem części VI załącznika do rozporządzenia dotyczącej Programu zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. (§ 2).

¹⁴ Uchwała nr 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015.

¹⁵ Uchwała nr 35/2011 Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.

¹⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. Nr 78, poz. 428), uchylone z dniem 1 stycznia 2016 r.

¹⁷ Cel strategiczny 4.0.0.0.

w ostatnim tygodniu września. Tymczasem zaledwie miesiąc później 31 października Rada uchwałała nowy Program na lata 2019-2021.

(akta kontroli, str. 188)

g) W programach profilaktyki alkoholowej (rozd. VI pkt 5 programów na 2016 r. i 2017 r. i rozdz. VI pkt 5 Uwagi końcowe programu na 2018 r.) i programie przeciwdziałania narkomanii (rozd. II pkt 8) zawarto postanowienia o ich monitorowaniu i ewaluacji.

(akta kontroli, str. 28, 53, 81, 100)

Kierownik Wydziału Spraw Społecznych wyjaśniła, że monitoring ww. programów był prowadzony za pośrednictwem corocznych sprawozdań z ich realizacji i poprzez analizę sprawozdań organizacji pozarządowych, realizujących zadania Miasta Konina w zakresie profilaktyki. Jak podała, taka forma została przyjęta w praktyce, ze względu na brak odpowiednich przepisów w tym zakresie. Następnie podała, że ze względu na niewystarczające zasoby kadrowe Wydziału ewaluacja przedmiotowych programów prowadzona jest ex-post w podstawowym zakresie, głównie z wykorzystaniem ewaluacji prowadzonej przez organizacje wykonujące zadania na zlecenie miasta.

(akta kontroli, str. 628, 632)

Zapisy w programie profilaktyki alkoholowej na 2019 r. i programie przeciwdziałania narkomanii na lata 2019-2021 miały takie samo brzmienie, jak zapisy programów obowiązujących w latach 2016-2018, opisane w pkt 3 b - g niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli, str. 673-710)

4. W poszczególnych latach 2016-2018 Miasto Konin wydało na profilaktykę alkoholową odpowiednio: 1 594,4 tys. zł, 1 664,5 tys. zł i 1 738,6 tys. zł., a na przeciwdziałanie narkomanii odpowiednio: 93,7 tys. zł, 100,6 tys. zł i 107,2 tys. zł. Większość środków budżetowych została wydatkowana na dotacje dla organizacji pozarządowych realizujących zadania miasta, zlecone lub powierzone im w drodze otwartych konkursów, w tym ze środków na profilaktykę alkoholową organizacje te otrzymały w latach 2016-2018 odpowiednio: 937,6 tys. zł, 1 076,0 tys. zł i 1 169,0 tys. zł, a ze środków na przeciwdziałanie narkomanii odpowiednio: 90,0 tys. zł, 95,0 tys. zł i 100,0 tys. zł. Pozostałe środki budżetowe przeznaczone na wydatki związane z profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomanii wykorzystywały jednostki budżetowe miasta i Urząd.

(akta kontroli, str. 440-441, 447-448, 473-474, 499-500, 506-507, 533-534, 558-559, 573-574, 620-624)

W kontrolowanym okresie miasto zrealizowało cztery programy profilaktyczne zalecane w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego:

- w 2016 r. programem „Domowi Detektywi” objętych zostało 65 uczniów, 14 nauczycieli i 130 rodziców, a programem „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” objętych było 622 uczniów, 70 nauczycieli i 158 rodziców; ze środków budżetowych Miasta wydatkowano na realizację tych programów odpowiednio: 2,0 tys. zł i 10,0 tys. zł;

- w 2017 r. programem „Laboratorium Wiedzy Pozytywnej” objętych zostało 25 uczniów, 10 nauczycieli i 35 rodziców, programem „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” objętych było 1 132 uczniów, 127 nauczycieli i 244 rodziców, a programem „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” objęto 13 rodziców; ze środków budżetowych Miasta wydatkowano na realizację tych programów odpowiednio: 7,0 tys. zł, 20,0 tys. zł i 6,8 tys. zł;

- w 2018 r. programem „Laboratorium Wiedzy Pozytywnej” objętych zostało 20 uczniów oraz nauczyciele i rodzice¹⁸, programem „Szkoła Interwencja Profilaktyczna” objętych było 950 uczniów, 116 nauczycieli i 192 rodziców, a programem „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” objęto 10 rodziców; ze środków budżetowych miasta wydatkowano na realizację tych programów odpowiednio: 10,0 tys. zł, 20,0 tys. zł i 7,7 tys. zł.

(akta kontroli, str. 575)

Ponadto w latach 2016-2018 miasto zleciło organizacji pozarządowej realizację zadania publicznego pt. „Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym”. W ramach tego zadania organizacja zrealizowała inny niż rekomendowany program profilaktyczny pt. „Profilaktyka bez wartości”. Uczestnikami tego programu byli zarówno uczniowie, jak i nauczyciele oraz rodzice (miasto nie dysponowało danymi o liczbie osób objętych tym programem i kosztach jego realizacji).

(akta kontroli, str. 577)

Innymi formami działań profilaktycznych podejmowanych przez miasto były w 2016 r. imprezy sportowe, w których uczestniczyło 0,5 tys. osób, a w 2017 r. - festyny, w których uczestniczyło 1,0 tys. osób. Miasto dofinansowało te działania środkami budżetowymi wynoszącymi odpowiednio: 3,9 tys. zł i 1,2 tys. zł. W każdym z kontrolowanych lat zorganizowane zostały również kolonie (dla odpowiednio 60, 95 i 92 uczestników) i półkolonie (dla odpowiednio 666, 814 i 811 dzieci i młodzieży) oraz prowadzone były młodzieżowe grupy liderów PaT „Profilaktyka a Ty” dla 1,5 tys. uczestników (w każdym roku). Z budżetu Miasta Konina zostały dofinansowane: kolonie w wysokości 55 tys. zł (w 2016 r.) i po 120,0 tys. zł (w 2017 r. i 2018 r.), półkolonie w wysokości odpowiednio w każdym roku: 130,0 tys. zł, 140,0 tys. zł i 160,0 tys. zł i prowadzenie grupy liderów PaT w wysokości 15,6 zł (w 2016 r.) i po 15,0 tys. zł (w 2017 r. i 2018 r.).

(akta kontroli, str. 578-580)

Miasto upowszechniało wiedzę o skutecznych działaniach profilaktycznych poprzez zorganizowanie w 2016 r. dla 50 uczestników szkolenia pt. „Nowe narkotyki i dopalacze. Podstawy pomocy przedmedycznej. Wskazówki metodyczne dla profilaktyki” i w 2018 r. dla 350 osób konferencji pt. „Zrozumieć dziecko we współczesnym świecie”. Miasto dofinansowało te działania w kwotach po 1,3 tys. zł każde.

(akta kontroli, str. 581)

5. Miasto zlecało lub powierzało organizacjom pozarządowym w trybie otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Konina¹⁹ wybrane zadania ujęte w głównych kierunkach działań programów profilaktyki alkoholowej oraz w programie przeciwdziałania narkomanii. Konkursy dotyczyły realizacji następujących zadań publicznych miasta z dziedziny przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym: prowadzenie świetlic środowiskowych z dożywianiem; prowadzenie środowiskowych ognisk wychowawczych, prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych, organizacji półkolonii zimowych/letnich z programem profilaktycznym, z dożywianiem i zajęciami sportowymi dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, organizacja kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, olimpiada wiedzy nt. uzależnień, realizacja programu

¹⁸ Miasto nie dysponowało danymi o liczbie nauczycieli i rodziców uczestniczących w tych programach, tylko o liczbie godzin lekcyjnych i sesji, w których te osoby brały udział (dla rodziców były to dwie sesje po dwie godziny, a dla nauczycieli jedna sesja po cztery godziny).

¹⁹ Przy procedurze zlecania zadań, zastosowanie miała ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.), dalej: ustawa o działalności pożytku publicznego.

zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Bezpieczeństwo w rodzinie” i „Dzieciństwo bez przemocy”, realizacja programu pomocy żywnościowej dla rodzin dysfunkcyjnych, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym, prowadzenie młodzieżowej grupy liderów PaT, realizacja programu „Szkołna Interwencja Profilaktyczna”²⁰, prowadzenie zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie (tylko w 2016 r.) i prowadzenie klubu abstynenta dla mieszkańców Miasta Konina (tylko w 2018 r.). Ponadto dwa konkursy ofert dotyczyły realizacji w 2017 r. i w 2018 r. szkolnego programu uniwersalnej profilaktyki używania substancji psychoaktywnych dla młodzieży, rodziców i nauczycieli oraz programu profilaktyki zespołu FAS i zespołu RAD w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie miasta Konina.

(akta kontroli, str. 225-239, 258-265, 282-286, 291-305, 322-328, 338-343, 350-370, 390-400)

6. System i zasady wyboru ofert, kryteria oceny merytorycznej i zasady dofinansowania realizacji zadań z dziedziny przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w opisanych wyżej otwartych konkursach ofert nie uwzględniały, jako istotnego kryterium wyboru, wymogu realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji. Również kryteria oceny merytorycznej ofert i zasady dofinansowania, nie odnosiły się do programów profilaktycznych, realizowanych przez te organizacje pozarządowe, o dofinansowanie których wnioskowały. Kryteriami oceny oferty w tych otwartych konkursach była bowiem: wartość merytoryczna i walory promocyjne projektu (celowość oferty, zakres rzeczowy, zasięg, zgodność z ogłoszeniem); koszt realizacji projektu, w tym rodzaj i celowość planowanych kosztów; planowany udział środków własnych (kryterium nie dotyczyło konkursu na powierzenie realizacji zadania publicznego); możliwość realizacji zadania przez oferenta, w tym posiadanie zasobów rzeczowych i kadrowych; doświadczenie oferenta w realizacji zadania o podobnym charakterze i zasięgu lub potencjał innowacyjny projektu. W konkursie na realizację zadań w zakresie profilaktyki uzależnień w 2018 r. dodane zostało siódme kryterium oceny ofert w brzmieniu: promowanie składania przez organizacje pozarządowe wspólnych ofert (w tym finansowanych ze środków zewnętrznych) – punktacja: 1-punkt za ofertę wspólną, 0-za ofertę zwykłą. W ogłoszeniach o otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych z dziedziny przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym nie wskazano sposobu udokumentowania przez uczestnika konkursu, że zgłaszany przez niego program profilaktyczny jest programem certyfikowanym lub o potwierdzonej skuteczności. Wśród wymaganej dokumentacji nie wymieniono programu zajęć profilaktycznych (poza konkursami na prowadzenie świetlic środowiskowych, środowiskowych ognisk wychowawczych i organizacji półkolonii zimowych/letnich w 2016 r., gdzie wymagano m.in. przedłożenia ramowego programu zajęć profilaktycznych). Procedura konkursowa nie wskazywała sposobu weryfikacji przez komisję konkursową posiadania rekomendacji lub w inny sposób stwierdzonej naukowej skuteczności realizowanego programu profilaktycznego.

(akta kontroli, str. 227-252, 260-272, 278, 282-288, 293-305, 313-321, 323-333, 339-346, 353-382, 392-407, 413-438)

W wyjaśnieniach w powyższej sprawie Prezydent Miasta Konina podał m.in., że system i zasady wyboru ofert organizacji pozarządowych uczestniczących w konkursach są ściśle określone i jednakowe dla wszystkich komórek

²⁰ Program ten był programem profilaktycznym rekomendowanym w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA).

organizacyjnych Urzędu oraz, że sprawę tę reguluje Program Współpracy Samorządu Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

(akta kontroli, str. 189)

7. Miasto nie ubiegało się o uzyskanie rekomendacji lub naukowego potwierdzenia skuteczności programów profilaktycznych, jak również nie udzieliło wsparcia innym podmiotom w uzyskaniu rekomendacji bądź potwierdzenia skuteczności programów profilaktycznych realizowanych przez te podmioty. Jak wyjaśnił Prezydent Miasta Konina, nieudzielenie wsparcia podmiotom w uzyskaniu rekomendacji wynikało z tego, że żaden z nich o takie wsparcie nie ubiegał się.

(akta kontroli, str. 190, 582)

8. Sprawozdania z realizacji programu profilaktyki alkoholowej za 2016 r. i za 2017 r., sprawozdania z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii za 2017 r., jak również sprawozdania PARPA-G1 z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za te lata²¹ prezentowały nierzetelne dane, mianowicie:

- w sprawozdaniach z realizacji programu profilaktyki alkoholowej zawyżono kwoty wydatków poniesione przez Miasto Konin na realizację tego programu (w sprawozdaniu za 2016 r. o 126,62 zł, a w sprawozdaniu za 2017 r. o 987,69 zł);
- w sprawozdaniu za 2017 r. z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii zaniżono o 250 zł kwotę wydatków poniesioną przez Miasto Konin na realizację tego programu;
- w sprawozdaniach PARPA-G1 w pkt 94 błędnie podano kwotę wydatków na realizację programu profilaktyki alkoholowej zaplanowane w budżecie gminy (w sprawozdaniu za 2016 r. zawyżono ją o 81 049 zł, a za 2017 r. o 51 000 zł);
- w sprawozdaniach PARPA-G1 za 2016 r. i za 2017 r. w pkt 58 podano, że Miasto Konin prowadziło inne programy profilaktyczne, poza programami profilaktycznymi rekomendowanymi i wykraczające poza działania niebędące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, podczas gdy takie działania nie były prowadzone;
- w sprawozdaniu PARPA-G1 za 2017 r. w pkt 56 nie ujęto danych o zrealizowanych dwóch programach rekomendowanych przez PARPA pt. „Laboratorium Wiedzy Pozytywnej” i „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, a w pkt 59 błędnie podano liczbę uczestników programu „Profilaktyka a TY” – 30 osób zamiast 1,5 tys.

(akta kontroli, str. 440-441, 444, 489-490, 496, 499, 503, 534, 548-549, 556)

Główny specjalista Wydziału Społecznego odpowiedzialna za sporządzanie ww. sprawozdań wyjaśniła, że: zawyżona w sprawozdaniach kwota wydatków wynikała ze zwrotów środków finansowych pochodzących z programu profilaktyki alkoholowej, o których nie został poinformowany Wydział Spraw Społecznych; w pkt 94 sprawozdań PARPA-G1 błędnie podana została kwota planowanych dochodów budżetowych zamiast wydatków; zaniżenie o 250 zł kwoty wydatków w sprawozdaniu z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii spowodowane było błędem rachunkowym; w pkt 58 sprawozdań PARPA-G1 błędnie powtórzono dane podane w pkt 56 sprawozdań, co wynikało z błędnej interpretacji zapisów tych sprawozdań, a w pkt 59 sprawozdania PARPA-1 podano błędnie liczbę liderów programu, zamiast uczestników programu. Nieujęcie w pkt 56 sprawozdania PARPA-G1 za 2017 r. danych o zrealizowanych dwóch programach

²¹ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Urzędzie (tj. do dnia 9 kwietnia 2019 r.) nie zostały sporządzone sprawozdania za 2018 r.: z realizacji programu profilaktyki alkoholowej i PARPA-G1; termin sporządzenia pierwszego z wymienionych sprawozdań nie został formalnie ustalony, a dla drugiego ze sprawozdań termin ten to – do 15 kwietnia 2019 r.

rekomendowanych wyjaśniła natomiast tym, że w przypadku programu „Laboratorium Wiedzy Pozytywnej” dotyczył on narkotyków i wykazano go tylko w sprawozdaniu z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii za 2017 r., a w przypadku programu „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” skierowany był on dla rodziców i wychowawców, w związku z tym założono, że ze względu na tytuł Działu VII tego sprawozdania „Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży” należy w tym miejscu wykazać programy skierowane do dzieci i młodzieży.

(akta kontroli, str. 203-205, 580; 627)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W programach profilaktyki alkoholowej i w programie przeciwdziałania narkomanii:
 - nie uwzględniono zadań służących realizacji celu operacyjnego 2 „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi” Narodowego Programu Zdrowia, w zakresie poszerzenia i udoskonalenia oferty, upowszechniania oraz wdrażania programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
 - cele programów zdefiniowano na wysokim poziomie ogólności, przez co są niekonkretne i niemierzalne, a sposób ich sformułowania utrudnia rzetelną ocenę skuteczności podejmowanych działań. Ponadto, część celów sformułowano tak, jak zadania jednostek samorządu terytorialnego, np. ujęte w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, a nie jako przyszłe, mierzalne, konkretne stany, jakie miasto zamierzało osiągnąć poprzez realizację gminnych programów,
 - nie zdefiniowano spodziewanych rezultatów realizacji programów, a ustalone wskaźniki służące ocenie skuteczności realizacji wyznaczonych celów i zamierzonych zadań nie pozwalały na dokonanie rzetelnej oceny skuteczności realizacji zamierzonych celów.

(akta kontroli, str. 10-101)

2. W sprawozdaniach PARPA-G1 z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za 2016 r. i 2017 r. wykazano nierzetelne dane w zakresie wydatków budżetowych na realizację programu profilaktyki alkoholowej oraz realizacji programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA i innych programów nierekomendowanych.

(akta kontroli, str. 440-441, 489-490, 496, 499, 548-549, 556)

3. W sprawozdaniu z realizacji programu profilaktyki alkoholowej w 2016 r. i 2017 r. zawyżone zostały kwoty wydatków budżetowych na ich realizację, a w sprawozdaniu z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii w 2017 r. kwota tych wydatków została zaniżona.

(akta kontroli, str. 440-441, 444, 499, 503, 534)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski**
- 1) uwzględnienie w programach profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii precyzyjnych celów i kierunków działań oraz mierzalnych wskaźników skuteczności zaplanowanych przedsięwzięć, adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb i zadań określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020;
 - 2) zwiększenie nadzoru nad przygotowywaniem sprawozdań z realizacji gminnych programów profilaktyki alkoholowej (PARPA G-01) i sprawozdań z realizacji programów profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii.
- Uwagi** Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

**Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń**

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

**Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków**

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 18 kwietnia 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Joanna Jóźwiak

gł. specjalista kontroli państwowej

Dyrektor

p.o. Dyrektora

Andrzej Aleksandrowicz

.....
podpis

.....
podpis

